

מאמר ראשון: בסידורה שתחשוף את לבטיהם ופחדיהם של בני הדור הצעיר

הגברברי

מאת שלום כהן

לאות הסכמה: "לירה בצד" זאת אומרת שמי שיפסיד, ישלם לא רק את 600 הפרוטה עבור שכירת השולחן, אלא גם לירה למנצח.

המשחק מתחיל — אחד מארבעה משחקים המתנהלים בעת ובעונה אחת ליד ארבעה שולחנות נפרדים. כל השולחנות הם שולחנות סנוקר. לשחמת ופינג-פונג אין זכר. אלה משחקים ששום גברבר המכבד את עצמו לא ירצה שיתפסו אותו משחק בהם. הם רשומים על השלט כדי לתת גון אינטליגנטי למוסד.

יאקי משתלט רק בקושי על מקלו. לא קל לכוון ולחבוט ביד אחת. יש גבול גם למה שמלך יכול לעשות. רק מושך אותו, לוחש באוזני אחד הצופים. יתן לו כמה נקודות פור ובסוף ינצח.

השעה היא שעת ערב מוקדמת. בתוך ענני עשן-הסיגריות נעים כ־30 דמויות. הגיל הממוצע: בסביבות 19-18.

לפתע אני חש במשהו מוזר. תחילה משתקים עשרות הקולות כאילו קפאו לשניה; אחר-כך מתחדשים בקצב מוגבר. נקישות כדורי-השנהב נמרצות יותר, הצחוק רם יותר, הדיבור מהיר יותר. בצדו הימני של האולם אני רואה את הסיבה: סמל ושוטר במדים. שוטרי המקוף שבאו לביקורת שיגרתית.

כי מועדון הסנוקר, נוסף להיותו מועדון לבייליים ומקום ריכוז לגברברים, הוא גם מיפגש למספר לא-מבוטל של צבריינים. הסמל ניגש לשולחן של יאקי. הוא מתבונן בכך וזוגו של המלך. "מה שמך?" הוא שואל. הגברבר מזוקף מלוא קומתו התמירה והחצופה, ומבלי להסיט את המקל לפעולה על פני השולחן, הוא משיב: "נחמיה."

"נחמיה... נחמיה..." מוחו של הסמל מדפדף בכרטיסיה נסתרת של פושעים צעירים. "נחמיה מה?" הבחור מוסר את שם משפחתו. מוחו של הסמל רושם את השם בכרטיסיה. נחמיה מתכופף ומשלים את הפעולה שהופסקה על-ידי הופעת הסמל. הכדור הלבן נוקש בעדינות בכדור אדום, המתגלגל עד לרשת שבפינה. נקודה אחת לטובתו.

★ ★ ★

מלך מוד אדוף

המשחק הפתיים בנצחוננו של יאקי, חופי שניבא שכני — נצחון שנראה מקרי לחלוטין. כי משחקו של יאקי היה דרגה אחת בלבד מעל לזה של נחמיה. דבר מעניין: יאקי תמיד מנצח, ותמיד עומד משחקו דרגה אחת בלבד מעל לזה של יריבו. למה להבהיל את העולם במשחק מבריק, כשמתפיקה דרגה אחת לנצח? ככה, ליריב המנוצח יש תמיד ההרגשה שהיה יכול לנצח, אילו התאמץ רק מעט.

זו גם הרגשתו של נחמיה. "עוד פרטייה?" שואל יאקי. נחמיה עונה בחיוב — וכעבור עשר דקות מטיל על השולחן לירה שניה. יאקי נוטל את השטר באדישות. עניו מחפז שות פרטנר חדש. הוא מוצא אותו. ירוק אחד, כנראה. מוכן לשחק עם יאקי בשתי ידיים, בלי פור. הצופים מנסיים להתזרזר אותו. הוא מצפצף עליהם. אלוף פתח-תקוה או

ה תכונן בהם היטב. מכיר אותם? אחיך, בנך? אינך מכיר אותם; אבל ראית אותם, התבונן היטב בפניהם, בכגדיהם, בתסרוקתם. הם תופעה חדשה-יחסית בהחי הישראלי, תופעה שלא תיעלם מחר. שמם? יששכר, אודי, יורם או אולי יחיאל. אתה יכול לקרוא להם "הגברברים". הם חבריהם של הסדי בויס הלונדוניים; החוליגאנים המוסקבאים הם אחיהם התאומים. בינם לבין האלב-שטארק הרמניים מבדילה רק הגיאוגרפיה.

מוטב שתוכרו היטב את המלה החדשה המתחשפת בזה ללשון העברית — גברברים; זכר, רבים (לפחות בזוגות); היחיד הוא שם נער). הנקבה של הזן לא התפתחה עדיין לדרגה שאליה הגיעו באנגליה ובכמה מארצות אירופה המערבית; היא עדיין גרוה פאטיבית של הזכר. הגברברים משגשגים בעיקר בתל-אביב, מן הפרורים ומרחובות הפאר, אבל תמצא אותם גם בערים האחרות ובערי-השדה. יש להם שפה משלהם, הם הוסיפו ערך חדש לתרבות החברתית. בכמה פאקולטות לטוציאולוגיה בחוף-לארץ לומדים את תרבותם כתח-תרבות מוגזרת. מרצים קוראים לה "תרבות הכנופיות". רוצה להכירם מקרוב? בוא אתי.

★ ★ ★

סמל המקוף מופיע

ל א נדך רחוק. רק עד כיכר דיונגוף, זה מרכז החיים של תל-אביב. כיכר דיונגוף מס' 14, קומה שניה, במקום שפעם היה אולם התיאטרון של יוקי. על הדלת קבוע שלט: "ביליארד-ספורט — פינג-פונג — שחמט — ביליארד". סובב את ידית הדלת והיכנס. אל תטרח לרפוק בדלת. איש לא ישמע אותך. תחילה יביטו בך בחשדנות. אל תיעלב, אל תחישוש. זוהי חשדנותו של כל חוג סנוקר, אשר אדם זר נקלע לתוכו.

התבונן בבחור המוצק, שם בפניה. זה בעל השפם הדק והשיער החלקלק. שמו יאקי, "מלך הסנוקרים" קוראים לו. סנוקר, לידעתך, היא אחת מצורות משחק הבייל-יארד, בה משתמשים ביותר משלושה כדורי-ים. הוא הבחין בנו. תיכף יפנה אלינו.

"רוצה לשחק?"

"לא. סתם מסתכל."

יאקי פונה אל בחור אחר: גבוה, צועד בצעדי-נמר מלאי-חן. בן 17 לכל היותר. בלוי גיינס, נעלי-סירה שחורות, חולצה אדומה אשר שלושת כתוריה הפרומים חושפים חזה שרירי וחלק. סיגריה תקועה בנחית פיו. כן, הוא מוכן לשחק. אבל רק בתנאי שיאקי ישחק ביד אחת. כבר שמע עליו ויודע שלא פשוט לנצח את מלך הסנוקרים. יאקי מסכים.

הוא פושט את זאקט הניילון הכחול. "לי רה בצד", הוא מבליט. הצעיר מנענע בראשו

תודת המערכת

"העולם הזה" מביע תודתו לאותם שעזרו לו בהכנת סידרה זו, ובראש ובראשונה לשופט-הנוער מר דוד רייפן. שאיפשר לכתב "העולם הזה" לעקוב מקרוב אחר פעולת בית המשפט; לסופר ולמחנך יהודה שביט (שטראוד), מרכז הטיפוח בילד ובנוער של עירית תל-אביב, על עזרתו בהבהרת הוקע הכללי של בעיות הנוער; לרב-פקד אריה נאור, ראש המדור המרחבי במחוז תל-אביב; לעשרות קציני-המבחן, מדריכי-הנוער, אנשי-המשטרה ואנשי-ציבור שהקדישו מזמנם ומידעם להכנת סידרה זו. בעיקר נתונה תודת "העולם הזה" לאותם צעירים שהסכימו להעיד בפני חוקרי המערכת על חלקם הם במעמד הגברברים. שמותיהם וזהותם יישמרו בסוד כמוס, כבקשתם.